

رشد و تعالی انسان

از منظر قرآن و روایات

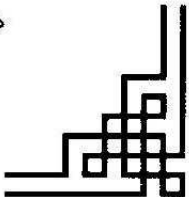
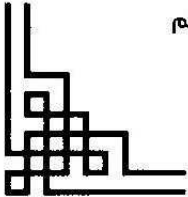
دکتر ناصر رفیعی محمدی

تهیه و تدوین:

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

معاونت فرهنگی و تبلیغی

گروه تولید محتوا

www.ketab.ir

سرشناسه: رفیعی محمدی، ناصر، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور: رشد و تعالی انسان از منظر قرآن و روایت ناصر رفیعی محمدی؛ تهیه
و تدوین معاونت فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی
مشخصات نشر: قم: موسسه بوستان کتاب، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۲۰۴ ص. ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک: 978-964-09-2299-6

وضعیت فهرست نویسی: فیبا. یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۹۵-۲۰۴.
موضوع: رفیعی محمدی، ناصر، ۱۳۴۴ -- وعظ موضوع: Rafi'i Mohammadi Naser موضوع:
انسان (اسلام) -- جنبه های قرآنی موضوع: Theological -- Islam -- Qur'anic teaching
anthropology موضوع: معنویت -- جنبه های مذهبی -- اسلام موضوع: Islam --
Religious aspects -- Spirituality موضوع: دینداری -- جنبه های قرآنی موضوع: Qur'anic
teaching -- Religiosity موضوع: انسان (اسلام) -- احادیث موضوع: Islam -- Hadiths
Theological anthropology موضوع: کمال -- جنبه های مذهبی -- اسلام موضوع: Islam --
Perfection -- Religious aspects --

شناسه افزوده: حوزه علمیه قم. دفتر تبلیغات اسلامی. معاونت فرهنگی و تبلیغی
رده بندی کنگره: ۱۰/۵ BP رده بندی دیویی: ۲۹۷/۰۲ شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۰۹۴۴۱

رشد و تعالی انسان از منظر قرآن و روایات

- تهیه و تدوین: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت فرهنگی و تبلیغی
- مؤلف: دکتر ناصر رفیعی محمدی
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
- نویت و تاریخ چاپ: اول، تابستان ۱۴۰۰
- شمارگان: ۱۲۰۰ نسخه
- قیمت: ۳۶۰۰۰ تومان
- چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

تلفن گروه تولید محتوا: ۳۱۱۵۱۲۴۷ - ۲۵ پست الکترونیکی: tabligh@dte.ir

- ویراستار: مهدی رضوانی پور
- صفحه‌آرا: اکبر اسماعیل پور
- مسئول چاپ و نشر: سید محمود کریمی

تمام حقوق این اثر، برای معاونت فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی محفوظ است.

فهرست مطالب

۱۱..... سخن اول

۱۳..... مقدمه

فصل اول: نگاهی به رشد در قرآن کریم

۱۹..... ۱. سخن مؤمن آل فرعون

۲۱..... ۲. درخواست حضرت موسی علیه السلام از جناب خضر علیه السلام

۲۲..... ۳. نشانه اهل رشد

فصل دوم: گروه‌های سه گانه مردم

۲۸..... الف) اهل رشد و ترقی

۲۸..... گفت و گوی اهل بهشت

۳۰..... انجام کار برای خدا

۳۲..... ب) راکد و بی تفاوت

۳۲..... داستان گاوتنها

۳۴..... ج) اهل سقوط و انحطاط

۳۵..... سقوط بلعم باعورا

فصل سوم: خدایینی و خودنبینی

۱. تفاوت سلیمان علیه السلام و قارون ۳۸
۲. برتر از عبادت صدساله ۳۹
۳. سنگ نوشته مزار سلمان ۴۰
۴. توبیخ نفس ۴۱

فصل چهارم: اصلاح معاد

۱. انسان های بی توجه به معاد ۴۸
- الف) منکران معاد ۴۸
- ب) تردیدکنندگان در معاد ۵۰
- ج) سستی کنندگان نسبت به معاد ۵۱
۲. آثار اصلاح معاد ۵۲
- الف) نشاط و شادمانی ۵۳
- ب) ایثار جان و مال ۵۳
- ج) مسئولیت پذیری ۵۵
- د) کنترل غرایز ۵۵
۳. توجه امام حسین علیه السلام به موضوع مرگ و معاد ۵۶

فصل پنجم: حساسیت به گناه در جامعه

۱. نهی از منکر مقدمه تغییر منکر ۶۳
۲. ویژگی های آمران به معروف و ناهیان از منکر ۶۷
- الف) عامل بودن ۶۸
- ب) عادل بودن ۶۸

مقدمه

یکی از واژه‌های قرآنی که در آیات متعددی به کار رفته است، واژه «رشد» است؛ چنانکه قرآن کریم در یک اصل کلی می‌فرماید: «قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ»^۱. خداوند تبارک و تعالی «رشد» و «غی» را معین و تبیین کرده است. واژه «رشد» در لغت، به معنای «نمو» است و به فرد دلیر و شجاع، «رَشید» می‌گویند. واژه «رشد» در فرهنگ قرآنی به معنای رشد جهمی نیست و در حوزه عقل و اندیشه به کار رفته است. سه عنصر خردورزی، جامعه‌نگری و انتخاب احسن، از محورهای مهم رشد در قرآن است. قرآن کریم، حضرت ابراهیم علیه السلام را به عنوان مظهر رشد معرفی می‌کند و می‌فرماید: «وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ»^۲. جدال احسن ابراهیم علیه السلام با کفار و مشرکان، استدلال‌های گوناگون آن حضرت با بت پرستان، سفرها و آزمون‌هایی که از آنها سرافراز بیرون آمد، از نشانه‌های رشد آن حضرت است. این در حالی است که قرآن کریم از فرعون نفی رشد می‌کند و می‌فرماید: «وَمَا أَمْرُهُمْ بِرُشْدٍ»^۳ بدین معنا که ثروت و قدرت نمی‌تواند نشانه رشد باشد. بنابراین «رشد» در فرهنگ قرآنی، به معنای خردورزی، ترقی و تکامل در امور معنوی است. رشد قرآنی دارای شاخصه‌هایی همچون شرع، عقل، سیره، عقلا، تبعیت از قرآن، تبعیت از انبیا و... دارد که براساس آن شاخصه‌ها نیز شناخته می‌شود.

۱. بقره: ۲۵۶.

۲. انبیاء: ۵۱.

۳. هود: ۹۷.